

LÄSLISTA FÖR GYMNASIET

Lättläst
för livet

Läslista

för gymnasiet

Lättläst litteratur

nypö **vilja**
förlag förlag

En del av Studentlitteratur

Läslista från Nypon och Vilja

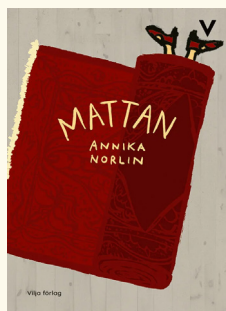
Vi på Nypon och Vilja förlag vill öka möjligheterna att använda lättläst skönlitteratur i undervisningen. Som ett stöd för er lärare har vi därför tagit fram läslistor som kan ge er inspiration och nya idéer när ni ska välja litteratur till er undervisning.

Listorna har kurerats av Jenny Edvardsson, erfaren lärare, litteraturpedagog och författare, med stor kunskap om hur skönlitteratur kan användas i undervisningen för att stärka elevernas språk- och läsutveckling.

Urvalet utgår från de kriterier som Skolverket och Kulturrådet lyfter fram i sina nationella läslistor. Det vill säga att du här hittar böcker inom en medveten bredd av teman, skrivna av både manliga och kvinnliga författare, en blandning av samtida och äldre litteratur samt huvudpersoner av olika kön. Allt för att ge eleverna en rik, relevant och inkluderande läsupplevelse.

Alla titlar är märkta med lättlästnivå, vilket gör det enklare för dig som lärare att matcha bok med elevens individuella läsförmåga. För att ytterligare förenkla urvalet är böckerna kategoriserade med ämnesord och varje titel presenteras med en kort sammanfattning av handlingen.

Att kunna läsa och förstå texter är en förutsättning för lärande. Som lärare har du en avgörande roll i att väcka läslust och öppna dörren till litteraturen för alla elever – inte minst för dem som kämpar med sin läsning. Vi hoppas att våra läslistor ska vara ett konkret stöd i det viktiga arbetet.

Mattan av Annika Norlin – mobbing, hämnd

Ingen vill bli ovän med Stor-Eva. Hon är skolans mästare på mobbing och läser snabbt av folks ömma punkter. Men en dag råkar matteläraren Frallan trampa på Stor-Evas enda ömma punkt, hennes alkoholiserade farsa. Det får konsekvenser som ingen i skolan kunnat föreställa sig.

Blir du ledsen om jag dör? av Nicolas Lunabba – vänskap, utsatthet, rasism

Nicolas arbetar med utsatta barn. Elijah, en charmig men bråkig kille, har tytt sig till honom. Trots att Nicolas tvekar, låter han Elijah flytta in hos sig. Det kommer att förändra allt för dem båda.

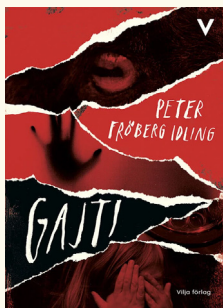
Livet enligt Vera av Johanna Nilsson – utanförskap

Socialsekreteraren Vera drömmer om att bli smal, älskad och gravid. Men hennes liv är en katastrof. Hon dejtar idioter, hetsäter och skickar ilskna sms till sin före detta pojkvän. När hon får i uppdrag att hjälpa Siri, en kvinna som isolerat sig från omvärlden, växer en oväntad vänskap fram. Och frågan är vem som egentligen hjälper vem?

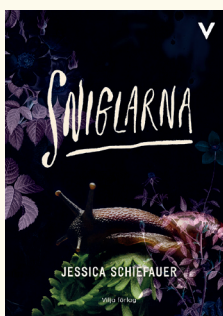
Tystnaden i byn av Karin Erlandsson – tystnadskultur, landsbygd

Anna växer upp i en liten by med sin bästis Moa. Där görs allt gemensamt. Man firar valborg ihop, använder samma recept på sockerkaka, och skriver i byns anteckningsbok upp hur mycket man motionerar. Men så händer två saker. Moas mamma försvinner. Anteckningsboken försvinner. Finns det ett samband? Och varför är det så tyst i byn om det som hänt?

Gajti av Peter Fröberg Idling – rysare, skräck

Antikhandlaren Lasse och hans lilla dotter besöker Gotland för att gå igenom en gammal släktgård som ska säljas. Lasse hoppas på att hitta riktiga fynd. Huset har varit obebott i över 30 år, och Lasse ska snart märka varför. När han möter sin egen blick i en antik handspegel är det som om någon, eller något, tittar tillbaka på honom ...

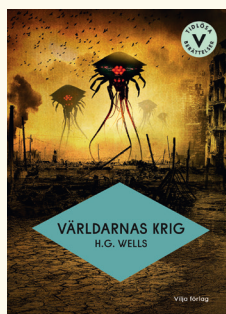
Sniglarna av Jessica Schiefauer – skräck

Jennifer besöker sina morföräldrar. I deras lilla radhus är det mesta som vanligt. Mormor pysslar med trädgården och morfar lyssnar på sin gamla radio. Men kanske håller något på att hända? Det har dykt upp sniglar i trädgården. När mörkret kommer glider deras bruna, blöta kroppar tyst över gräset och tuggar i sig allt. Mormor säger att de äter allt och dras till döende kött. Med hjälp av salt samlar hon dem. Det blir fler och fler. Vad kommer de att göra?

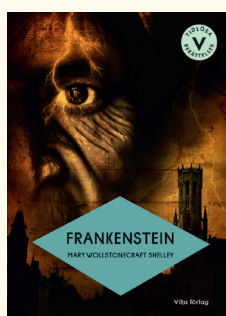
Unga kvinnor av Louisa May Alcott – klassiker

Systrarna March växer upp i en småstad i 1860-talets USA. Jo, Meg, Amy och Beth är väldigt olika, men ställer alltid upp för varandra. Deras far är ute i kriget, så flickorna får hjälpa sin mamma att tjäna pengar och ta hand om hemmet. De uppfostras till att bli självständiga unga kvinnor. Förutom arbete, fylls deras dagar med lek, hemligheter, romanser och både roliga och otäcka händelser.

Världarnas krig av H G Wells – science fiction, klassiker

Det är i slutet av 1800-talet och jorden invaderas av onda varelser från Mars. De tänker utrota mänskligheten med sina hemska stridsmaskiner. Hur ska människorna kunna stå emot varelsernas eldstrålar och giftiga gas? I boken berättar ett ögonvittne hur det hela började med ett stjärnfall utanför London och hur människorna kämpade för att överleva kriget mellan de två världarna.

Frankenstein av Mary Shelley – skräck, klassiker

Döende berättar läkaren Victor Frankenstein sin fasansfulla historia. Det började med att han ville göra något stort för mänskligheten. Utan att tänka på följderna tog han makten över liv och död och skapade ett monster. Men är Frankensteins monster så ondskefullt som det verkar? Är det inte Victor Frankensteins eget fel att han och andra får lida? Vad kan berättelsen om Frankensteins monster säga oss i dag?

Mögelgumman av Sofia Jannok – Sapmí, folktro, identitet

Lásse och Heaika är ute på kalvfället för att hålla samman renhjorden när en tät dimma sänker sig över dem och mörkret kommer allt närmare. De är frusna och rädda och har svårt att hitta hem. Plötsligt får de syn på en människa i dimman. En mycket gammal kvinna kommer skidande mot dem. Hon ser inte ut som någon människa de tidigare sett. När hon kort därefter lämnar pojarna och skidar i väg, har allt förändrats.

Dagboken av Anneli Drewsen – identitet, ny i Sverige

Tarek har flytt från kriget till Sverige. Nu går han i skolan och lär sig svenska. Det är svårt, orden på det nya språket är inte hans ord. Och hans nya hem är inte hemma. En dag får Tarek en dagbok av sin lärare. Då minns han sin gamla dagbok. I den skrev han på sitt språk. Men dagboken försvann på vägen till Sverige. Vad ska han skriva i sin nya dagbok? Alla minnen gör ont och orden på det nya språket har ingen smak eller doft. Tarek tar med dagboken hem, och en kväll börjar han skriva. Hans penna skapar ord och bilder igen.

Välkommen till restaurang Damaskus av Charlotte Lindstedt – ny i Sverige, vardagsliv

Det snöar och är kallt utanför restaurang Damaskus. Det kommer nästan inga gäster i dag. Men vid lunch öppnas dörren, och en man kliver in i värmen på restaurangen. Mannen har något mycket speciellt att erbjuda. Välkommen till restaurang Damaskus!

Hem till jul av Elvira Berg – romance, kärlek

Ibland behöver man en fejk-pojkvän. När Emma ska hem till sin mamma över jul ber hon Ben att följa med. De är bästa vänner sedan länge. Men mitt i allt julmys börjar spänningen växa mellan dem. Vad gör man om man plötsligt får känslor för sin bästa vän?

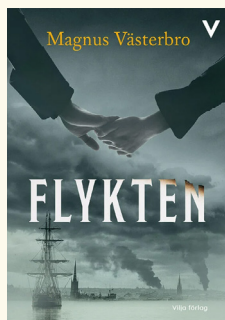
En oväntad vänskap av Philippe Pozzo di Borgo – vänskap, feelgood

Philippe är en rik och framgångsrik affärsman. Men en dag råkar han ut för en olycka som förändrar hans liv för alltid. Han blir förlamad, hamnar i rullstol, och tappar tron på livet. Philippe behöver någon som kan ta hand om honom. Abdel, en före detta kriminell som är nyanländ från Algeriet, ansöker om jobbet. Philippe tycker att Abdel verkar skön och har rätt attityd, så han anställer honom.

Höga fall och mjuka tassor av Emma Frey-Skøtt – feelgood, hbtqi+

Samira känner sig lite avundsjuk när hon ser hur glad hennes bror Ali har blivit tillsammans med Ella. Hon vill också vara tillsammans med någon. Tjejen i kassan på ICA är söt och verkar snäll, men hur ska Samira våga prata med henne? En dag kommer en skadad katt in till kliniken där Samira jobbar som veterinär. Det blir upptakten på en historia om att inte döma någon för fort och att våga förlåta.

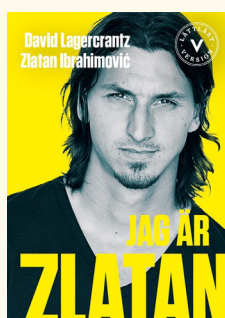
Flykten av Magnus Västerbro – historisk berättelse

Stina och Henrik ger sig av från ett pestdrabbat Stockholm i början av 1700-talet. De får plats på en överfull båt som tar dem över Mälaren. I skräck flyr de vidare genom skog och mark till ett övergivet torp. Men har de verkligen lyckats undkomma smittan? En gripande historisk berättelse om hur skräcken för pestsmittan sprider sig, men också om kärlek och kamp för att överleva.

Förlorad frihet av William Kowalski – dystopi, spänning

Året är 2147. Chago bor i en stad där alla är fångar. En dag installerar fängelsechefen frihetsringen på olika ställen i staden. Ringen avgör om en fånge är skyldig eller oskyldig. De skyldiga dödas direkt, och de oskyldiga blir frigivna. Fångarna köar intet ont anande för att få gå igenom ringarna ... Fångarna upptäcker snart att den där frihetsringen är en bluff. De gör upplopp och tar över staden. Chago utnämns till en av ledarna, och börjar hoppas på ett liv i frihet. Men han inser snart att inget har förändrats. Och nu måste han hitta sin lille son, innan det är för sent.

Jag är Zlatan av David Lagercrantz – fotboll, biografisk skildring

Hur blev Zlatan, pojken från Rosengård i Malmö, en av vår tids största fotbollsstjärnor? Här berättar han själv om vägen till framgång och om mötet med sin stora kärlek. Om en tuff uppväxt och om segrar och förluster som inte bara handlar om bollar i mål.

Våra lättlästnivåer

För att underlätta för dig att hitta rätt bok till rätt läsare finns det i anslutning till varje titel en nivåangivelse. Nivåerna skiljer sig om det är en bok för barn eller en bok för unga vuxna och vuxna. Nivåerna är inte knutna till ålder, utan endast till läsförmåga och språklig förmåga. Det betyder att till exempel en faktabok i Nypons utbud också kan fungera på vuxna läsare, om ämnet är rätt för läsaren. På samma sätt kan en bok i Viljas utbud för en läsare i gymnasiet fungera för en läsare i högskolestadiet.

Nivå 1: För den som knäckt läskoden och just börjat läsa. Det är extremt lite text på varje sida, enkla ord och korta meningar.

Nivå 2: För den som behöver befästa sin läsförmåga. Ett vardagsnära språk och text i korta stycken och med kort radlängd.

Nivå 3: För den som kan läsa, men inte så gärna och inte så mycket. Välkända ord och uttryck. Handlingen är kronologisk och koppling mellan orsak och verkan tydlig.

Nivå 4: För den som kommit igång med sin läsning. Kapitelböcker med få eller inga illustrationer. Innehåller något svårare namn, ord och uttryck samt lite längre meningar.

Nivå 5: För en förhållandevis god men ovan läsare. Böckerna är framtagna med särskilt lättläst-fokus när det gäller språk, innehåll och grafisk form, men innebär trots allt en större utmaning för läsaren.

Nivå 6: För den som är på god väg mot traditionella böcker men fortfarande behöver lättläst. Den tänkta läsaren av böcker på den här nivån är kanske ovillig att läsa och behöver därför lättlästa böcker som till sin form lockar till läsning.

X-Small: Böcker med mycket enkelt språk om vardagliga och konkreta situationer och ämnen, med bilder som stödjer texten. En eller ett par fullständiga meningar per sida, med vanliga och korta ord.

Small: Böcker med enkel handling om vardagliga situationer med ett fåtal karaktärer. Sällan mer än tio rader text per sida. De flesta meningar är korta och de innehåller bara vardagliga, vanliga och korta ord.

Medium: Böcker indelade i kapitel med kronologisk handling utan bihandlingar, men med fler person- och miljöbeskrivningar. Främst vardagliga, vanliga och korta ord, men också en del längre och sammansatta. Meningarna är omväxlande korta och lite längre.

Large: Böcker med längre kapitel och mer komplicerad handling som kan hoppa något i tid och rum, samt med mer person- och miljöbeskrivningar. Fler längre och mindre vanliga ord, och omväxlande korta och lite längre meningar.

X-Large: Böcker med en hel del längre och mindre vanliga ord och ett mer varierat språk. Fler personer och miljöer skildras, och perspektivbyten samt hopp i tid och rum förekommer. Både skön- och facklitteratur kan kräva viss förståelse.

XX-Large: Böcker där handlingen är mer komplex och även kan utspelas mellan raderna. Ett större persongalleri. Många längre, svårare och ovanligare ord. Meningsbyggnad med större variation, till exempel fler bisatser, men fortfarande enkel grammatik.

Gratis
arbets-
material
att ladda ner!

Arbetsmaterial

Vi vill öka möjligheterna att använda lättläst skönlitteratur i undervisningen. Därför har vi kompletterat alla våra skönlitterära svenska och engelska böcker med arbetsmaterial. Materialet består dels av en handledning med tips och idéer till er pedagoger, dels av lektionsmaterial för eleverna.

Läs mer
på vår
webb!